Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1905. Wydano i rozesłano dnia 22. stycznia 1905. **Część II.**

Nr. 9.

Rozporządzenie

c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. grudnia 1904, tyczące się cennika lekarstw na rok 1905 (Dz. u. p. Nr. 137).

Od dnia 1. stycznia 1905 nabywa mocy obowiązującej „Cennik lekarstw na rok 1905 do farmakopei austryackiej z r. 1889, uzupełnionej dodatkiem z r. 1900“, który pod tym tytułem wyszedł nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej, ustanowiony na podstawie najświeższych cenników materyałów aptecznych.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 27. listopada 1903 (Dz. u. p. Nr. 239), tyczące się austryackiego cennika lekarstw za rok 1904 traci z dniem 1. stycznia 1905 moc swoją, a w miejsce tegoż wchodzą następujące postanowienia:

§ 1.

Wszyscy aptekarze bez wyjątku, jakoteż lekarze i chirurdzy, względnie weterynarze, upoważnieni do utrzymywania apteki domowej, winni trzymać się ściśle cennika lekarstw, obowiązującego od dnia 1. stycznia 1905 i zaopatrzyć się w drukowany egzemplarz.

§ 2.

Aptekarze, jakoteż lekarze i chirurdzy, obowiązani są postępować ściśle podług „przepisów i prawideł ogólnych“, ogłoszonych rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 1. lipca 1889 (Dz. u. p. Nr. 107) i umieszczonych na czele VII. wydania farmakopei austryackiej, jakoteż podług następujących postanowień szczególnych.

§ 3.

Te przedmioty lecznicze, co do których wydawania istnieją osobne ograniczające przepisy i które — o ile należą do obowiązkowych — uwidocznione są w cenniku lekarstw jakoteż w farmakopei wpadającym w oczy (tłustym) drukiem*), a nadto zestawione są w tablicy IV. farmakopei wraz z dodatkiem, mogą aptekarze wtedy tylko wydawać, gdy są zapisane podług przepisu upoważnionego lekarza, chirurga lub weterynarza.

Wyjęte są w myśl rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 1. sierpnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 131) kwas karbolowy, witryol cynkowy i witryol miedzi, o ile artykuły te mają być użyte nie jako lekarstwa, lecz wyłącznie jako środki odrażające, w którym to jednak razie naczynie opatrzone ma być wyraźnym napisem, ostrzegającym o tem ich przeznaczeniu a opiewającym: „Do odrażania“, tudzież chloroform w mieszaninie „Do zewnętrznego użycia“ przeznaczonej, w której ilość chloroformu nie powinna wynosić więcej niż 20% całej ilości mieszaniny.

§ 4.

Przy sporządzaniu i wydawaniu lekarstw trzymać się należy ściśle wskazówek recepty lekarskiej we wszystkich szczegółach.

Jednakże podług recept, w których przekroczone są najwyższe dawki środków lekarskich, w III. tablicy VII-go wydania farmakopei austryackiej z roku 1889 i dodatku do tejże przepisane, wtedy tylko wolno zrobić lekarstwo w sposób zaordynowany, gdy lekarz obok ilości wagi położy wykrzyknik (!).

Nadto rozporządza się, że ilości wagi środków lekarskich w recepcie ordynowanych, i znajdujących się w tablicy dawek najwyższych, powinien lekarz napisać nie tylko cyframi, lecz także słowami.

Przy ekspedycyi dzielonych proszków należy ze względów sanitarnych unikać otwierania papierowych kapsułek przez dmuchanie ustami.

§ 5.

Wszystkie szczegóły recepty powinny być napisane wyraźnie i czytelnie. Na recepty napisane nieczytelnie lub aptekarzowi niezupełnie zrozumiałe, nie wolno żadnego lekarstwa wydawać bez zasięgnięcia wprzód wyjaśnienia od ordynującego lekarza.

---

*) W miejsce dawnego znaku krzyża.

Na każdej recepcie powinien zazwyczaj sam lekarz napisać nazwisko i mieszkanie osoby, dla której lekarstwo jest przeznaczone, jeżeli zaś tego zaniedba, szczegóły to powinny być dopisane w aptece. Jeżeli osoba przychodząca po lekarstwo nie chce tych szczegółów podać, trzeba w porozumieniu z nią opatrzyć receptę odpowiednim znakiem dla zapobieżenia zamianie przy wydawaniu lekarstwa*).

§ 6.

Lekarstwo wolno wydawać ponownie podług pewnej recepty tylko dla osoby na niej wymienionej.

Gdy zachodzi słuszna obawa, żeby lekarstwa nie nadużyto, lekarz ordynujący winien napisać na recepcie formułę: „*ne repetatur*" i aptekarzowi nie wolno wydać ponownie lekarstwa na receptę opatrzoną tą formułą.

Używanie blankietów do recept z wydrukowaną formułą „*ne repetatur*" nie jest dozwolone.

§ 7.

Wydawanie lekarstw na kopije recept i kopijowanie recept w aptekach jest zakazane, wyjąwszy, jeżeli pewne okoliczności skopijowania wymagają, n. p. z przyczyny wydania lekarstwa na koszt funduszów publicznych, zakładów dobroczynnych, stowarzyszeń i t. p., w którym to jednak razie powód sporządzenia kopii recepty powinien być na tejże kopii szczegółowo wyrażony.

Kopia recepty winna być zaopatrzoną wyraźną pieczęcią apteki i podpisem ekspedyenta.

§ 8.

Gdy recepta opatrzona jest dopiskiem *cito* lub *statim*, lekarstwo wydać należy jak tylko można najrychlej.

§ 9.

Na recepty opatrzone dopiskiem *secundum meam praescriptionem* lub innym podobnym, oznaczającym jakieś tajemne porozumienie się lub jakiś układ aptekarza z lekarzem, co wszystko w stosunkach lekarza do aptekarza miejsca mieć nie może, nie wolno w aptekach nic wydawać.

---

*) Rozporządzeniem z dnia 19. stycznia 1890 L. 1169 przypomniało c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, że przy zastosowaniu tego postanowienia, wydanego w zamiarze zapobieżenia zamianie leków i innym niewłaściwościom, każdy aptekarz obowiązany jest do zupełnego zachowania tajemnicy i do najbardziej względnego zachowania się wobec publiczności.

Lekarzom zabrania się umieszczać w receptach takich formuł i dopisków.

§ 10.

Gdy się wydaje lekarstwa na rachunek funduszów publicznych, zakładów dobroczynnych, kas dla chorych i t. p., jakoteż dla ubogich, tudzież gdy strony wyraźnie tego żądają, używać należy naczyń według cennika najtańszych i tylko za takie wolno należytość policzyć, jeżeli w ogóle w myśl § 18. normy ordynacyjnej z dnia 17. marca 1891 Dz. p. p. Nr. 45 wolno jest liczyć należytość za naczynia.

Toż samo stać się ma wtedy, gdy z przyczyny ubóstwa osoby lekarstwa potrzebującej, lekarz dopisze w recepcie: *fiat expeditio simplex.*

Uproszczenia i obniżone obliczenia za leki, przewidziane normą ordynacyjną z dnia 17. marca 1891 Dz. u. p. Nr. 45, winny być zastosowane przy wydawaniu leków na rachunek kas chorych, urządzonych podług ustawy o zabezpieczeniu chorych z dnia 30. marca 1888 Dz. u. p. Nr. 33, jakoteż kas chorych, zostających pod państwową kontrolą — jeżeli tylko na recepcie lekarza nie są podane osobne przepisy.

§ 11.

Przy taksowaniu recept na rachunek kas chorych urządzonych podług ustawy o zabezpieczeniu chorych jakoteż na rachunek kas chorych, zostających pod kontrolą państwową, powinien aptekarz opuścić najmniej 5% od przypadającej ceny za lekarstwo.

Wyższe opusta pozostawia się umowie aptekarzy z kasami chorych.

W razie sporów co do opustów od taksy są władze polityczne krajowe upoważnione aptekom pewnego okręgu kas chorych a w szczególności w miastach stołecznych i miejscach przemysłowych stosownie do istniejącego obrotu leków, wydawanych na rachunek tychże kas chorych, jakoteż stosownie do stosunków miejscowych, wymierzać wyższy opust procentu aż do wysokości 15% od sta od ogólnej sumy za lekarstwa; zważać przytem jednak należy na równomierny wymiar dla wszystkich aptek dotyczącego okręgu, a to celem powstrzymania przeszkód, mogących zajść w regularnem zaopatrywaniu publiczności w leki w granicach okręgu urzędownie ustanowionego.

§ 12.

Za dziesięciokrotną miarę (ilość, sztuki) środków zawartych w cenniku leków, należy obliczać tylko ośmiokrotną należytość taksy; wydając stokrotną

miarę, należy znowu obliczać ośmiokrotną kwotę należytości przypadającej za dziesięciokrotną miarę (t. j. sześćdziesięcio czterokrotną ceny pojedynczej).

Tę zniżoną cenę należy nawet wtedy stosować, jeżeli przy taksowaniu miary (ilości, sztuk) środków lekarskich poniżej ilości dziesięciokrotnej, względnie stokrotnej dozy zawartej w cenniku leków okazuje się wyższa kwota niż ta, którąby odpowiadała zniżonej cenie za większe ilości.

§ 13.

Przy taksowaniu, do którego nie stosują się ani prawidła ordynacyi lekarskiej, wydane rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 17. marca 1891 (Dz. u. p. Nr. 45), ani też postanowienia § 14. niniejszego rozporządzenia, najmniejsza cena wartości środka lekarskiego wynosi pięć halerzy; przy taksowaniu zaś według prawideł ordynacyi tylko dwa halerzy.

Należytość wynoszącą mniej niż jeden halerz, wolno przy taksowaniu liczyć za cały halerz i tak samo, gdy przy taksowaniu wypadnie za jakiś środek lekarski halerz lub kilka halerzy z ułamkiem halerza, wolno policzyć ten ułamek za cały halerz.

§ 14.

Za *aqua communis* aż do ilości jednego litra, jakoteż za każdy litr następny wolno liczyć dwa halerze, wyjąwszy w tym wypadku, że wody używa się na odwary i nalewy.

§ 15.

Aptekarzom, którzy przy sprowadzaniu wyskoku oprócz państwowego podatku od spirytusu opłacają podatek krajowy lub gminny, może na prośbę wniesioną władza polityczna krajowa przyzwolić odpowiednią podwyżkę ceny za te wyskokowe przetwory, które są wyszczególnione w dołączonym spisie do taksy leków.

§ 16.

Jeżeli lekarz nie poda w recepcie szczegółowo ilości wagi obojętnej części składowej, albo jeżeli do zrobienia lekarstwa w zwykłej postaci potrzebny jest dodatek obojętny w recepcie nie podany, napisać należy w recepcie przy taksowaniu, jaką spotrzebowano ilość obojętnej części składowej lub dodatku obojętnego.

Za środki lekarskie, zaordynowane w postaci kropli, liczy się należytość podług następujących prawideł:

Za jeden gram liczy się 20 kropli tłuszczów, jakoteż ciężkich olejków eterycznych, tynktur, kwasów mineralnych rozcieńczonych i w ogóle płynów wodę zawierających, 25 kropli wszystkich olejków eterycznych, eteru octowego, eteru zwyczajnego i chloroformu, a 50 kropli czystego eteru.

§ 17.

Na każdej recepcie, podług której zrobiono lekarstwo w aptece czy to publicznej, czy domowej, napisać trzeba przed jego wydaniem kwotę taksy cyframi wyraźnie, a przy pierwszem taksowaniu także ile się należy za materyały, robotę i naczynia (słoiki, flaszki, pudełka i t. p.).

W aptekach publicznych ten, kto lekarstwo taksował, dopisać powinien na recepcie obok należytości także datę i firmę apteki i podpisać swoje nazwisko, ten zaś, który lekarstwo ekspedyował, przydać ma na sygnaturze za każdym razem datę ekspedycyi i swój podpis.

Gdy lekarstwo wydaje się powtórnie podług tej samej recepty, pisać należy za każdym razem te szczegóły na recepcie i na sygnaturze, a jeżeli taksowanie jest odmienne, także kwotę taksy.

§ 18.

Wolno wydać lekarstwa po cenie niższej od przepisanej, ale w przypadku takim wypisać trzeba na recepcie cyframi tak cenę przepisaną, jak i cenę dobrowolnie zniżoną.

Jednakże lekarstwa dawane po cenie zniżonej, powinny być tej samej doborowej jakości która w farmakopei jest przepisana, a waga też nie może być mniejsza.

Również w odręcznej sprzedaży, nie wolno obliczać za środki lekarskie cen wyższych od ustanowionych w cenniku lekarstw.

§ 19.

Przy oznaczaniu cen tych środków lekarskich, których nie ma w farmakopei, winny Władze administracyjne postępować w wypadkach do ich decyzyi dochodzących, według tych samych zasad, według których wymierza się ceny środków lekarskich podanych w farmakopei, a których osnowa dołączona jest do cennika lekarstw na rok 1905.

§ 20.

Pijawki nie mają być uważane za przedmiot leczniczy. Aptekarze są jednak obowiązani mieć je w zapasie w dobrym stanie.

Cenę sprzedaży pijawek wraz z dyspenzacyą ustanawia się dla aptek po 20 halerzy za sztukę. Przy zaspakajaniu rachunków za lekarstwa dostarczone na rachunek funduszów publicznych, od ceny tej nie odlicza się żadnego opustu.

§ 21.

Ceny przedmiotów służących do opatrunków, a do farmakopei przyjętych, podane są w osobnym spisie, do cennika lekarstw dołączonym; od tych cen nie odlicza się w podobnych razach żadnego opustu.

§ 22.

Lekarze i chirurdzy upoważnieni lub obowiązani do utrzymywania apteki domowej lub podręcznej (rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26. grudnia 1882 Dz. u. p. Nr. 182), kupować powinni przetwory chemiczne i farmaceutyczne (proste i złożone) do urządzenia i uzupełnienia swoich aptek domowych i podręcznych, jakoteż wszelkie gotowe lekarstwa w jednej z najbliższych aptek, i wykazać się mają w tej mierze osobną książką odbiorczą, w której nazwa i waga środków lekarskich, jakoteż data ich nabycia, ma być dokładnie podana i podpisem aptekarza potwierdzona. Zniżenie cen w przypadkach takich zależy od wzajemnej umowy.

§ 23.

Przy obliczaniu lekarstw dla zwierząt, o ile one w osobnej taksie nie są uwidocznione, lecz tylko w taksie dla środków leczniczych farmakopeą objęte, należy opuszczać 10% od cen tamże podanych.

Za robotę lekarstw dla zwierząt i za naczynia do tychże, pozwala się pobierać należytości podług cennika lekarstw dla ludzi.

§ 24.

Aptekarze obowiązani są mieć w zapasie środki skrzepiające i desinfekcyjne, jako też i środki opatrunkowe, wymienione w przepisach służbowych dla akuszerek, wydanych rozporządzeniem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 10. września 1897 (Dz. u. p. Nr. 216), jakoteż są oni uprawnieni mieć na składzie inne przyrządy wymagane od akuszerek.

Akuszerkom należy się przy bezpośredniem pobieraniu tych artykułów z apteki opust 10% od ceny taksy.

Aptekarze obowiązani są również mieć na składzie najmniej dwie flaszeczki surowicy przeciwbłonicowej o 1000 jednostkach antitoxynowych, od-

powiadające sorcie 2 surowicy przeciwbłonicowej wyrobu państwowego seroterapeutycznego instytutu.

§ 25.

Uwidocznione w cenniku leków, w porozumieniu z c. k. Ministerstwem handlu wydane wyszczególnienie oficynalnych artykułów leczniczych, ma służyć za wskazówkę przy wykonywaniu rozporządzeń c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych i handlu z dnia 17. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 152) i z dnia 17. czerwca 1886 (Dz. u. p. Nr. 97).

§ 26.

Wszelkie wykroczenia przeciw rozporządzeniom powyższym, o ile do nich nie stosują się postanowienia ustawy karnej powszechnej, karane będą grzywnami w kwocie aż do 200 koron, lub aresztem aż do dni 14 (rozporządzenie ministeryalne z dnia 30. września 1857 Dz. u. p. Nr. 198).

§ 27.

Wszelkie inne przepisy, oprócz postanowień niniejszych jeszcze istniejące, a tyczące się kupowania, utrzymywania i sprzedaży towarów aptekarskich i lekarstw, pozostają w mocy obowiązującej.

Koerber w. r.